

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE

ID	JHC-JH001
Název/motiv mozaiky	Sv. Kryštof
Autor	návrh a realizace Leopold Forstner
Datace	1933-1934
Místo	kostel sv. Ducha (též kostel Božího Těla), vedle Julia Fučíka č. p. 26, Slavonice
GPS souřadnice	49°0'16.066"N, 15°20'28.715"E
Rozměry mozaiky, umístění	výška 4,5 m, šířka 1,5 m Mozaika je instalována na boční zeď kostela.
Výška umístění mozaiky nad zemí	2,6 m
Mozaika je směřována na (SS)	jih
Popis okolí, statika budovy	Mozaika se nachází na kraji obce. V okolí jsou pole a zeleň. Budova je ve špatném stavu, vykazuje velké ztráty stavebního materiálu, převážně omítku. Na stěnách kostela jsou lokálně porosty mechu. Z prasklin stěn vyrůstají stromky a keře.
Poznámky	

HUMANITNÍ PRŮZKUM MOZAIKY

Filiální kostel Božího Těla a sv. Ducha se byl založen ve 13. století, do současné podoby byl přestavěn během 15. století. Kostel v exteriéru doplnila nástěnná výmalba. Na vnější straně čelní zdi presbytáře jsou dosud patrné fragmenty malby Panny Marie. O zbylých malbách, sv. Veronice a sv. Kryštofovi, který byl nahrazen mozaikovým obrazem, víme jen z historických zpráv. Obnova nástěnných maleb v exteriéru chrámu byla řešena od konce dvacátých let 20. století. Monumentální malba se sv. Kryštofem byla v této době již ve velmi špatném stavu, který neumožňoval její restauraci. Rozhodnuto proto bylo, že bude obraz nahrazen mozaikou, kterou navrhl Leopold Forstner. Materiál pro mozaiku benátského původu dodala vídeňská firma Franz Götzer. Poptávka na dodání mozaikového skla směřovala i do Prahy, nabídka vídeňské firmy byla ale výhodnější. Forstnerův návrh byl památkovým úřadem přijat, výhrady se týkaly jen velkého naturalismu předloženého kartonu a obecně malé trvanlivosti mozaik v našem prostředí. Po ukončení jednání v březnu roku 1934 byla práce realizována.

Mozaika je instalována na jižní exteriérové stěně lodi. Obdélné pole mozaiky se sv. Kryštofem je lemováno plastickým štukovým rámem, který pod mozaikou vytyčuje pole s poškozeným nápisem St. Christophorus a datací s rokem 1933. Mozaika s rámem je vložena v široké obdélné omítkové hlazené paspartě s hrubým lemem. Zobrazení sv. Kryštofa představuje obvyklý ikonografický typ. Světec v modrém oděvu zavinitý ve vínové draperii nese na pravém rameni

Krista, v levé ruce drží sukovitou větev s listy v horní partii jako hůl. Vousatá figura svatého je nad kotníky zanořena do vody. Ta je ztvárněna stylizovanými geometrickými vlnkami a zabydlena několika rybami. Kristus na rameni světce drží královské jablko a pravou rukou žehná. Obtáčí jej modré roucho, které se rozvíjí dále v pozadí kompozice. Modelace obrazu je provedena v barevných ploškách, které abstrahují zobrazené figury. Místy autor využil kontrastního konturování.

CHARAKTERIZACE PROSTŘEDÍ A SAMOTNÉ MOZAIKY

Působení okolního prostředí, míra zakrytí mozaiky, biologické poškození

- mechy, keř a stromek vyrůstající ze zdi kostela

Mozaika je v celé své ploše vystavena působení okolního prostředí. Na ploše mozaikového obrazu byly zaznamenány lišejníky.

- opadávající omítka v blízkosti mozaiky - mozaikový obraz není tímto ohrožen

- na povrchu mozaiky byly zaznamenány lišejníky

Ztráty materiálu v ploše

- u spodního okraje mozaiky jsou vypadané kostky

Použitý materiál - kostky a pojiva

Mozaika je sestavena ze štípaných skleněných kostek o přibližné velikosti 1,5 cm x 1 cm. Použité sklo je zakalené, se značným počtem bublin. Na povrchu kostek nejsou známky korozního poškození ani znečištění (platí pro pohledovou stranu). Zastoupeny jsou kostky se zlacením (různé typy – Au překryté čirým sklem; hladké Au na vrchu kostky; Au vrstva se strukturou; různé odstíny Au – žluté; do měděna; světlé, téměř bílé Au). Zlacení je místy poškozeno.

Pojivo mezi kostkami je šedé, s viditelnými zrny písku.

- poškozené zlacení

- bubliny na povrchu skleněných kostek

ANALYTICKÝ PRŮZKUM

Optická mikroskopie

- nebyla provedena

POZNÁMKY

Přílohy Literatura

Miroslav Ambroz, Leopold Forstner, in: Miroslav Ambroz (ed.), *Vídeňská secese a moderna 1900-1925, užité umění a fotografie v Českých zemích*, Brno 2005, s. 326.

<http://www.leopoldforstner.at/>

Starý spisový archiv, NPÚ ÚOP v Brně.